

Peiling burgerzin: goed maar ongelijk

Ellen Claes & Marc Hooghe

Gent, 7. VI. 2017

Belang en consensus

- ◇ Positief: er bestaat blijkbaar brede consensus over inhoud, doelstellingen en manier van meten, ook bij leerlingen en leraren
- ◇ Grote mate van interesse en duidelijk engagement (maar geen stemrecht op 16 jaar...: een gemiste kans)
- ◇ Invloed van zowel schoolklimaat als leerinhoud
- ◇ Breed scala burgerschapshoudingen, met ook focus op duurzame ontwikkeling, homoseksualiteit, transgender, gender gelijkheid – ook ‘moderne’ gevoeligheden leven duidelijk bij deze leeftijdsgroep

Gezagsgetrouw...

- ◇ Blijvend sterk belang gezagsgetrouw burgerschap onder leerlingen
- ◇ Geen aanwijzingen voor 'rebels' burgerschap
- ◇ Relatief hoog vertrouwen in de instellingen, meer dan sociaal vertrouwen
- ◇ Grote mate van tevredenheid schoolgebeuren

→ Toch ook nood aan *kritische burgers*

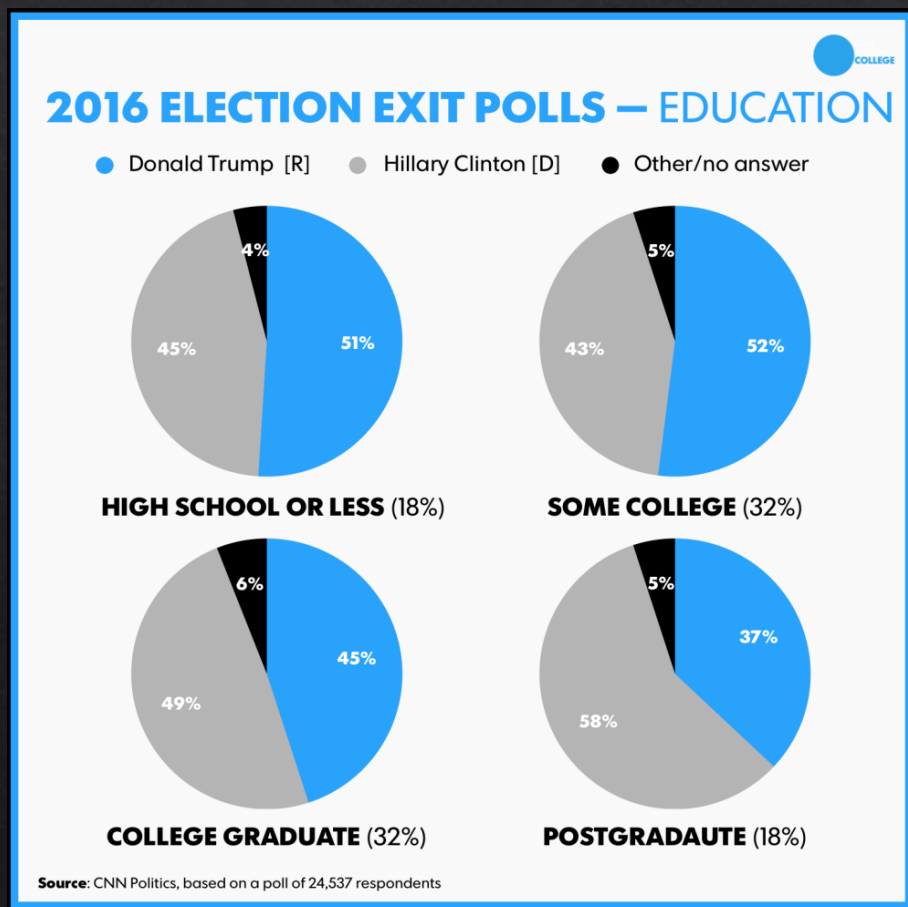
...maar ongelijk

- ◇ Kloof tussen ASO en BSO is gigantisch groot
- ◇ Cumulatie van invloeden: thuis, school, leraren, peer group
(Sociale media versterken deze vorm van isolement)
- ◇ Patroon stemt overeen met wat we weten over extreem kiesgedrag en protest stemmen bij volwassenen
- ◇ Risico: vorming van aparte subcultuur van achterstelling en resentment
- ◇ Bijzonder moeilijk probleem: ontstaat al bij selectie door *early tracking*:
vorming van aparte subculturen, en binnen de school kun je daar niet zoveel
meer aan doen

...En een volgende stap

- ◆ Niet realistisch te verwachten dat ASO-resultaten nog significant kunnen verbeteren. Scholen doen duidelijke inspanningen.
- ◆ Belangrijkste probleem bij BSO (mindere mate TSO): gevolgen op langere termijn. School moet meer zijn dan enkel op arbeidsmarkt voorbereiden.
- ◆ Geen eenvoudige opdracht: selectiemechanisme, SES, thuistaal, subcultuur... School alleen zal dat niet kunnen oplossen.
- ◆ Opdracht PAV: maar is er ook geen risico op overbevraging voor dit ene vak?

Ruimere gevolgen voor samenleving in het algemeen

Ook onderzoek in België:
onderwijsvorm en – niveau bepaalt
levenskansen, democratisch handelen,
tolerantie...

De resultaten die we nu zien, zullen
over veertig jaar nog gevolgen hebben
(stabiliteit politieke houdingen)

**Probleem te belangrijk om te
verwaarlozen**